

Ambrozy Marián

Associate professor, PhD in Systematic philosophy
College of International Business ISM Slovakia in Prešov
1 Duchnovičovo námestie
Prešov 080 01, Slovak Republic
ambrozy@ismpo.sk

**ZA PROF. ING. LADISLAVOM ANDRÁŠIKOM DRSC.
(1939 – 2022)**

17. júla 2022 nás opustil významný slovenský ekonóm prof. Ing. Ladislav Andrášik, DrSc. Odišiel zo života uprostred rozpracovaného diela a ešte plný tvorivých síl vo veku 83 rokov.

Ladislav Andrášik sa narodil roku 1939. Postupne sa vyprofiloval na jedného z najvýznamnejších žijúcich slovenských ekonómov. Ovládal mnoho cudzích jazykov. Vo svojej práci prepájal ekonómiu s matematikou, informatikou, fyzikou, filozofiou, vojenskou vedou a enviromentalistikou. Bol ašpirantom profesora Štefana Heretika. Kariérne obhájil akademické stupne kandidáta vied, docenta, profesora a doktora vied. Naš ekonóm sa vyznačoval skromnosťou a pracovitosťou. Ladislav Andrášik sa nevenoval témam, o ktorých je už takmer všetko známe, nepísal o tom, čo sa už vie, poľom jeho vedeckej pozornosti boli najnovšie a nevyriešené problémy.

Profesor Andrášik pôsobil vo svojom živote na viacerých vysokých školách. Predovšetkým to boli Slovenská technická univerzita a Ekonomická univerzita. Poľom jeho záujmu boli spočiatku vojenská ekonomika, dejiny ekonomických teórií a synergetika. V karentovaných časopisoch začal publikovať už v 1. polovici 70. rokov 20. storočia. Prvé výskumy na najvyššej vedeckej úrovni boli venované analýze regulovaných procesov ekonomickej ekvalizácie a teóriám optimálneho hospodárskeho rastu, procesmi vyrovnávania na úrovni ekonomického vývoja, kritizoval neoklasické ekonomické teórie dynamickej rovnováhy. Rozpracoval i možnosti využitia teórie sledovania v ekonomickej analýze. Z uvedených výskumných úloh sa prepracúval k abstraktnému uchopeniu teórie modelovania ekonomických procesov, keď roku 1978 predstavil prvý dynamický model optimálneho fungovania kapitalistickej ekonomiky na základe Ramseyovej teórie úspory. Teórii optimálneho rastu sa venoval aj ďalej v kontexte súčasných ekonomických názorov a dialógu s nimi. Rovnako rozvíjal využitie metód kvantifikácie v ekonomickej teórii, a to aj v kontexte filozofických reflexií.

L. Andrášik sa ako interdisciplinárny vedec posunul od čistej ekonómie do interdisciplinárnych i multidisciplinárnych rovín. Spolupracoval s legendárnym slovenským teoretickým fyzikom, zakladateľom odboru nekryštalické polovodiče akademikom Júliusom Krempaským v oblasti synergetiky. Výsledkom bola predovšetkým kolektívna monografia Synergetika, Profesor Andrášik v tejto monografii rozpracoval cykly Josepha Aloisa Schumpetera v experimente, ktorý vošiel do dejín vedy pod názvom Schumpeterove hodiny. Druhým plodom vzájomnej spolupráce je karentovaná štúdia venovaná vzniku a využitiu deterministického chaosu vo vývoji ekonomiky, ktorú napísali spoločne prof. Andrášik a akademik Krempaský. Jadro vysvetlenia v tomto príspevku sa zaoberá sekundárnym zovšeobecnením Schumpeterovho oscilačného modelu v ekonomických systémoch.

Za najvýznamnejšiu Andrášikovu monografiu možno pokladať prácu Aplikovaná systémová dynamika a synergetika (1990). Táto monografia priniesla nové pohľady na problémy orientované ekonomicky, manažérsky a to predovšetkým s využitím znalostí z kybernetiky, informatiky, synergetiky a teórie vytvárania modelov. Tu rozvinul veľmi progresívne metódy zapojenia súvislostí medzi ekonomickými a formálnymi vedami v rovine aplikácie, čím vytvoril nadčasový, progresívny produkt. Náš vedec sa zaoberal aj využitím možností ekonomického modelovania v možnom prospechu pri budovaní znalostnej spoločnosti, čomu venoval niekoľko štúdií. Andrášik v tejto súvislosti zdôrazňoval, že z ekonómie vedomostí v užšom zmysle sa môžeme posunúť na vyššiu úroveň cez kvázinoogenézu, t. j. cez poznanie súvislostí, celostných vzťahov, neformálnych znalostí, čiže vedomosti v štruktúrnych súvislostiach s úsilím o prepojenie do určitého holistického obrazu. Vo svojich štúdiách často zdôrazňoval, že ekonomické modelovanie nie je nejaká bifurkácia skutočnosti, ale iba vytvorenie ekonomicky empiricky možnej situácie, ktorej význam je pedagogický, ekonomický. V elektronickej podobe po ňom ostala monografia Singularita, ktorú dopísal r. 2022 a čaká na vydanie. V poslednom roku života ešte publikoval niekoľko štúdií.

Prof. Ing. Ladislav Andrášik DrSc. bol členom niekoľkých redakčných rád ekonomických časopisov. Bol členom redakčnej rady časopisov Maneko, Aplikácie informačných technológií, ukrajinského časopisu Vestnik Odeskej národnej ekonomickej univerzity a napokon nášho časopisu Perspektívy, kde pôsobil v redakčnej rade od jej postulovania.

Inovatívny vedec, profesor a doktor ekonomických vied Ladislav Andrášik, ktorý tak často pripodobňoval hospodárstvo k spoločenskému organizmu nás opustil v júli 2022. Bol jedným z veľkých ľudí slovenskej ekonomickej teórie, na pleciach ktorých môžu stáť súčasní a budúci ekonómovia. To čo napísal, je hodné otvárania stránok ešte v mnohých ďalších desaťročiach. Dozvieme sa z toho a budeme sa dozvedieť nové informácie ešte veľmi dlho.

Milý Laco, česť Tvojej pamiatke!